

<https://liveuamap.com/nl>

7

METHODOLOGIE (werkwijze)

HISTORISCHE METHODE TOEPASSEN IN 3 STAPPEN					
HEURISTIEK		HISTORISCHE KRITIEK		HISTORISCHE SYNTHESE	
ONDERZOEKS VRAGEN STELLEN	BRONNEN ONDER- ZOEKEN	CONTEXTUA- LISEREN	ARGUMEN- TEREN & SYNTHETI- SEREN	GEBUIK HISTORI- SCHE BEGRIJ- PEN	GEBUIK STRUCUUR- BEGRIJ- PEN
ADHV					
INSTAP	ONDERZOEKS- VRAGEN & DEELVRAGEN	BRONNEN- ANALYSE	SYNTHESE	REFLECTIE	

8

METHODOLOGIE (werkwijze)

1. Instap
2. Historisch onderzoeksvraag + deelvragen
3. Redeneren met en over bronnen
4. Historische beeldvorming met historische redeneerwijzen
5. Reflectie

9

PIONIER

Actieve methode:

- veel zelfstandigheid
- Historische bronnen bestuderen
- Om verleden te reconstrueren

Bronnen

- Gekleurd en onvolledig = standpunt maker
- Binnen historische context = tijd en ruimte
- Geven ons beeld over verleden = beeldvorming
=> geven slechts een beeld, niet enige beeld
=> redeneren over bronnen

STANDPLAATSGEBONDENHEID

10

REDENEREN MET EN OVER BRONNEN

Redeneren met bronnen

- Is de bron **bruikbaar** om de historische vraag te beantwoorden?

Redeneren over bronnen

- Is de bron **representatief** en **betrouwbaar**?
- Oog voor **context** waarin bron tot stand kwam
- Oog voor positie van de auteur

11

ONVERANDERLIJK VERLEDEN?

- Nieuwe bronnen => perceptie verleden verandert
(moderne Beeldenstorm, Black lives matter, collaboratie en verzet tijdens WO II)

- **Verleden** beïnvloedt beeldvorming **heden**
- **Heden** beïnvloedt beeldvorming **verleden**

Het verleden is het deeg dat gekneed wordt voor het brood dat vandaag op tafel komt.

- Vladimir Lenin

12

ONVERANDERLIJK VERLEDEN

De kloof tussen beeldvorming en collaboratie

"Over de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog is al heel wat inkt gevloeid, niet het minst door oud-collaborateurs zelf. In de algemene beeldvorming worden collaborateurs meestal voorgesteld als Vlaams-nationalistische idealisten of katholieke Oostfrontstrijders die door de Duitsers werden verraden. Bestudeert men echter de motivatie en het wereldbeeld van Vlaamse collaborateurs van nabij, dan kan men concluderen dat de beeldvorming over collaboratie niet altijd strookt met wat in de bronnen is terug te vinden." Vlaamse auteur Aline Sax

"Hoewel het verzet als winnaar uit de oorlog kwam, verloor het in de Vlaanderen de strijd om de herinnering. Canvas maakt de inhaalbeweging en geeft dat verhaal een stem, een gezicht en een betekenis." Historicus Koen Aerts, Ugent

13

ONVERANDERLIJK VERLEDEN?

"Geschiedenis is niet stabiel maar veranderlijk doordat we steeds nieuwe gezichtspunten innemen. Dat is voor vele leerlingen in het secundair onderwijs, maar ook voor het brede publiek, moeilijk te vatten."

Bruno De Wever, vakdidacticus geschiedenis Ugent in Hermes, maart 2019

14

HISTORISCHE PERIODES

- Indeling kunstmatig
- Indeling achteraf
- Verschilt van samenleving tot samenleving

Start periode Eigen tijd: unanimiteit na WO II

Bron: het archief van de Gazet van Antwerpen op 8 mei 1945 (1891-1999)

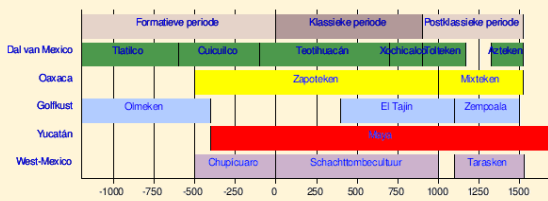
15

TIJD

tijd van jagers en boeren	tijd van Grieken en Romeinen	tijd van monniken en ridders	tijd van steden en staten	tijd van ontdekkers en hervormers
prehistorie	3000 v. C.	500	1000	1500
50 v. C.	500 na C.	1000	1500	1600
tijd van regenten en vorsten	tijd van pruiken en revoluties	tijd van burgers en stoommachines	tijd van de wereldoorlogen	tijd van de televisie en computer
1600	1700	1800	1900	1950
1700	1800	1900	1950	nu

16

TIJD

17

HEDEENDAAGSE TIJD

(1945 – nu)

Hedendaagse geschiedenis

- Nog aanwezig in het collectieve geheugen
- Effecten nog niet helemaal uitgewerkt => relevantie vandaag

WOII (1945): beginpunt

- verandering t.o.v. vorige periode op heel wat gebieden, weinig continuïteit
- internationalisering (een echte wereldwijde ruimte)

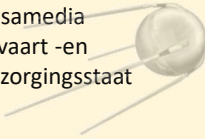
18

HEDEENDAAGSE TIJD

(1945 – nu)

Einde WOII

- Koude Oorlog (bipolaire wereld)
- Afbouw koloniale rijken
- Ruimtevaart
- Moderne elektronica
- Massamedia
- Welvaart -en verzorgingsstaat

19

NOTITIES

- Zelfstandig nemen tijdens de les, soms m.b.v. een sjabloon
- Met pen en papier
- PowerPoint kan je vooraf afdrucken

20

BEGRIPPENLIJST

- Per les krijg je begrippen (in het **geel** in PPT)
- Je maakt zelf een woordenlijst op papier
- Regelmatig getoetst

21

KERNBEGRIPPEN

<https://quizlet.com/820819280/kernbegrippen-2023-2024-flash-cards/?i=r0c93&x=1jqt>

BEGRIPPEN VORIGE JAREN

<https://quizlet.com/820820433/te-kennen-begrippen-vorige-jaren-2023-2024-flash-cards/?i=r0c93&x=1jqt>

22

WAT MOET IK KENNEN VAN VORIG JAAR?

- Schema principes van de democratische rechtsstaat
- = Verlichtingsideeën
- = basisprincipes van de moderne westerse maatschappij
- Politieke ideologieën
 - Zie begrippen

23

INHOUDSTAFEL

- Zelf bijhouden
- Geeft een duidelijke rode draad bij studeren

24

ACTUALITEIT

- Actuaataak rond een actueel conflict
- Aanbod tijdens lessen
- Toepassen van historisch denken

- Als voorbeeld van beeldvorming (verschillende media vergelijken)

bron: <https://www.politico.eu/article/2022-the-year-in-cartoons-ukraine-russia-putin-trump/>

25

STUDEREN

- Na elke les even herhalen: woordenlijst + inhoudstafel aanvullen
- Te kennen:
 - Eigen notities + PPT
 - Lestekst (synthese)
 - Begrippenlijst
- Ter voorbereiding toets:
 - Remediëringsoefeningen

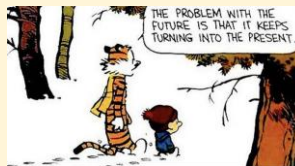
26

REMIËRING

- Uit te voeren remediëring vind je op elke toets terug => **OPVOLGEN!!!**

- Tekort Kerst:
 - Toetsvoorbereidingen
 - Oefeningen bij documenten

27

WEBSITE GESCHIEDENIS

- Alles terug te vinden op de website geschiedenis van Virgo Sapiens:
 - Algemene info
 - PowerPoints
 - Oefeningen
 - Leren leren

=> <http://virgogeschiedenis.weebly.com/>

28

LEREN LEREN

=> Zie weebly:
<http://virgogeschiedenis.weebly.com/leren-leren-en-remedieumlren4.html>

- Welke leerstof moet ik kennen?
- Hoe studeer ik geschiedenis?

29

WAT BRENG IK ALTIJD MEE?

- Map met inhoudstafel, woordenlijst, ...
- Cursusblok
- Handboek

30